

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Facultatea de Istorie și Filosofie
1.3 Departamentul	Departamentul de Istorie Antică și Arheologie
1.4 Domeniul de studii	Istorie
1.5 Ciclu de studii	Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Arheologie / Istorie

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Curs special (II): Istorie antică: Istorie romană						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf.univ.dr. Eduard Nemeth; Conf.dr. Florin Fodorean						
2.3 Titularul activităților de seminar	-						
2.4 Anul de studiu	III	2.5 Semestrul	II	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	4	3.3 seminar/laborator	0
3.4 Total ore din planul de învățământ	48	Din care: 3.5 curs	48	3.6 seminar/laborator	0
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					35
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Tutoriat/ Consultații					10
Examinări					2
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual		77			
3.8 Total ore pe semestru		125			
3.9 Numărul de credite		5			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Înscrierea disciplinei în contractul de studii
4.2 de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Calculator. Proiector
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Calculator. Proiector

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	C 2. Stabilirea faptelor istorice pe baza informațiilor din izvoare și din afara izvoarelor. -Analiza critică a izvoarelor istorice, coroborarea conștientă a cunoștințele provenite din afara izvoarelor cu cele provenite din izvoare pentru (re)stabilirea unor fapte și procese istorice, contextualizarea judecăților de valoare existente cu privire la aceste fapte și procese istorice și corelarea, la un nivel elementar, a informațiilor disponibile despre trecutul istoric cu problemele prezente în analizele istoriografice referitoare la epoca respectivă. -Aplicarea metodelor criticii interne și externe în studiul izvoarelor istorice editate (texte, mărturii orale, vestigii materiale etc.) în vederea (re)stabilirii cât mai precise a faptelor istorice. -Definirea și prezentarea corectă a principalelor concepte folosite în studiile istorice, în descrierea și analizarea etapelor și proceselor din istoria omenirii, stadiul actual al istoriografiei și metodele centrale ale cercetării istorice. -Identificarea limitelor existente în analiza informațiilor despre trecutul istoric, a cauzelor acestor limite, și să propună ipoteze alternative de interpretare a faptelor istorice. -Interpretarea, compararea și relaționarea datelor și faptelor caracteristice principalelor procese și fenomenele istorice, precum și a abordărilor istoriografice legate de acestea. Încadrarea principalelor texte istorice și istoriografice în contextele elaborării lor (genuri și tipuri de texte; grupări și școli istoriografice). C 3. Prezentarea orală și scrisă, în limba programului de studiu și într-o limbă de circulație internațională, a cunoștințelor de specialitate. -Adaptarea prezentărilor orale sau scrise la solicitări cu grad redus de complexitate ale publicului și la modificarea contextului comunicării. -Evaluarea eficacității actului de comunicare a cunoștințelor de specialitate în raport cu stadiul cunoașterii științifice și în raport cu capacitatea de asimilare a receptorilor. -Identificarea și utilizarea a principalelor modalități de comunicare orală, precum și a particularităților prezentării științifice a cunoștințelor de specialitate. -Interpretarea particularităților diverselor contexte în care trebuie prezentate informațiile istorice cu ajutorul conceptelor de bază ale domeniului. -Prezentarea orală și scrisă, cu un grad ridicat de claritate, în conformitate cu standardele academice, a problemelor și contextelor de specialitate cu un nivel redus și mediu de complexitate. C 5. Utilizarea adecvată a bazelor metodologiei cercetării arheologice teoretice (principiile analogiei, tipologiei, cronologiei, chorologiei, stratigrafiei) și practice, de teren. Elaborarea unui proiect de cercetare arheologică în funcție de legislația și standardele profesionale codificate în vigoare. -Evaluarea critică a stadiului cercetării (într-o problematică dată), implicit a perspectivelor cercetării asumate în funcție de cantitatea și calitatea datelor existente. -Identificarea și utilizarea adecvată a principalelor resurse bibliografice de referință de specialitate, a tehnicilor de bază în cercetarea de teren și prelucrării primare a rezultatelor. Orientarea corectă în domeniul conceptelor și teoriilor arheologiei contemporane. -Identificarea, descrierea și interpretarea la nivel elementar a artefactelor, complexelor și stratigrafiei arheologice. -Realizarea corectă a documentației arheologice primare: desenul (artefacte, profile și planuri), fotografia, raportul tehnic în urma unei săpături, o bază de date pe suport electronic.
Competențe transversale	CT3. Căutarea, identificarea și utilizarea unor metode și tehnici eficiente de învățare; conștientizarea motivațiilor extrinseci și intrinseci ale învățării continue.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cunoașterea și înțelegerea structurilor și evoluției armatei romane. Cunoașterea și înțelegerea aspectelor esențiale legate de infrastructura rutieră în perioada romană și rolul strategic și economic al drumurilor din Imperiul Roman și din provincia Dacia
7.2 Obiectivele specifice	- Înțelegerea evoluției structurilor armatei romane de la armata de cetățeni la armata profesionistă. Înțelegerea rolului jucat de armată în marile cuceriri ale statului roman, dar și ca model de viață romană, în romanizarea provinciilor și în dezvoltarea infrastructurii (drumuri, poduri, așezări etc.). - Înțelegerea evoluției sistemului de drumuri în Imperiul Roman; izvoarele cartografice și epigrafice cu privire la drumurile romane; clasificarea drumurilor; instrumente topografice antice utilizate la construcția infrastructurii rutiere; modalități de construcție; exemple de drumuri identificate în teren și cartografiate în provincia Dacia; metodologia cercetării drumurilor romane.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Începuturile statului roman și ale armatei sale. Armata bazată pe structurile tribale tradiționale.	metode activ-participative prelegere orală cu secțiuni interactive argumentare exemplificarea conversația euristică	
„Reforma serviană” și semnificația ei pentru armata romană. Armata de cetățeni a Republicii romane	metode activ-participative prelegere orală cu secțiuni interactive argumentare exemplificarea conversația euristică	
Roma republicană în defensivă (sec. 5-4 a. Chr.). Războaiele pentru cucerirea Italiei.	metode activ-participative prelegere orală cu secțiuni interactive argumentare exemplificarea conversația euristică	
Expansiunea statului roman în bazinul Mării Mediterane. Tranziția de la armata de cetățeni la armata plătită.	metode activ-participative prelegere orală cu secțiuni interactive argumentare exemplificarea conversația euristică	
Rolul armatei în războaiele civile din sec. 1 a. Chr. Armata în timpul lui Octavianus Augustus.	metode activ-participative prelegere orală cu secțiuni interactive argumentare exemplificarea conversația euristică	
Armata romană în timpul Principatului între	metode activ-participative	

expansiune și stagnarea acesteia. Legiuni, ale, cohorte, numeri, flotă.	prelegere orală cu secțiuni interactive argumentare exemplificarea conversația euristică	
Gradele militare și atribuțiile specifice. Schimbările din armată și conducerea ei în timpul împăratului Gallienus	metode activ-participative prelegere orală cu secțiuni interactive argumentare exemplificarea conversația euristică	
Drumurile din Imperiul Roman. Izvoare cartografice și epigrafice	metode activ-participative prelegere orală cu secțiuni interactive argumentare exemplificarea conversația euristică	
Rețeaua rutieră din provincia Dacia. Istoricul cercetărilor	metode activ-participative prelegere orală cu secțiuni interactive argumentare exemplificarea conversația euristică	
Izvoare cartografice și epigrafice privind drumurile din Dacia romană	metode activ-participative prelegere orală cu secțiuni interactive argumentare exemplificarea conversația euristică	
Drumurile romane din Dacia Porolissensis. Principalele trasee. Modalități de construcție. Relația între drumuri și castrae	metode activ-participative prelegere orală cu secțiuni interactive argumentare exemplificarea conversația euristică	
Drumurile romane din Dacia Superior. Principalele trasee. Modalități de construcție. Relația între drumuri și castrae	metode activ-participative prelegere orală cu secțiuni interactive argumentare exemplificarea conversația euristică	
Drumurile romane din Dacia Inferior. Principalele trasee. Modalități de construcție. Relația între drumuri și castrae	metode activ-participative prelegere orală cu secțiuni interactive argumentare exemplificarea conversația euristică	
Rețeaua rutieră din foata provincie Dacia după	metode activ-participative	

părăsire. Concluzii	prelegere orală cu secțiuni interactive argumentare exemplificarea conversația euristică	
Bibliografie G.L. Cheesman, <i>The Auxilia of the Roman Imperial Army</i> , Oxford 1914 A.v. Domaszewski/B. Dobson, <i>Die Rangordnung des römischen Heeres</i> , Köln-Graz 1967 A. K. Goldsworthy, <i>The Roman Army at War</i> , Oxford 1996 L. Keppie, <i>The Making of the Roman Army</i> , London 1998 Th. Mommsen, <i>Istoria romană</i> , București 1987 D. Saddington, <i>The Development of the Roman Auxiliary Forces from Caesar to Vespasian</i> , Harare 1982 CHEVALLIER, R., <i>Les voies romaines</i> , Paris, 1972; CHEVALLIER R., <i>Voyages et déplacements dans l'Empire Romain</i> , Paris, 1988; Fodorean, F., <i>Drumurile din Dacia romană</i> , Cluj-Napoca, 2006. FODOREAN, F., <i>Contribuții la reconstituirea rețelei rutiere din Dacia romană. Rolul și importanța toponimiei în cercetarea drumurilor antice</i> , în <i>Revista Bistriței</i> XVII, 2003, p. 323-330 FODOREAN, F., <i>Austrian military maps and Roman roads. A cartographic study</i> , în vol. <i>Fontes Historiae. Studia in honorem Demetrii Protase</i> , Bistrița-Cluj-Napoca, 2006, p. 997-1010.		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Competențele dobândite vor permite absolventului o cunoaștere aprofundată a structurilor și evoluțiilor armatei statului roman, rolului pe care aceasta l-a jucat în romanizarea teritoriilor cucerite, în sprijinirea sistemului monarhic al Principatului dar și în destabilizarea acestuia.
--

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Cunoașterea structurii și evoluției armatei și sistemului de drumuri romane	Examen scris	100%
10.6 Standard minim de performanță			
Cunoașterea structurilor de bază ale armatei romane în timpul Republicii și al Principatului.			

Data completării

Semnătura titularului de curs

8.04.2024

E. Kemelt

Fodorean

Data avizării în departament

Semnătura directorului de departament

15.04.2024

Stuiv